

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 2374/21
12.5.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Зорице Булајић, председника већа, Ирене Вуковић и Станиславе Митровић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., село ..., кога заступа пуномоћник адвокат Александра Луковић из Београда, Цара Душана бр. 92, против туженог Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, Београд, Др Александра Костића бр. 9, ради накнаде штете, одлучујући о жалби туженог изјављеној против пресуде Првог основног суда у Београду П 21526/18 од 19.11.2020. године, у седници већа одржаној дана 12.5.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П 21526/18 од 19.11.2020. године, у ставовима првом, другом и четвртом изреке.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим изреке, одбијен је приговор апсолутне ненадлежности суда. Ставом другим изреке, усвојен је евентуални тужбени захтев и обавезан тужени да тужиоцу накнади штету на име неисплаћених месечних износа пензије за период од децембра 2015. године закључно са августом 2019. године, са законском затезном каматом на месечно опредељене износе почев од 26-ог у наредном месецу до исплате. Ставом трећим изреке, одбијен је као неоснован основни тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да му на име накнаде штете због неисплаћивања пензија у периоду од децембра 2015.године закључно са августом 2019. године, исплати појединачно наведене износе са законском затезном каматом почев од 26-ог у наредном месецу до исплате. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од 55.000,00 динара са законском затезном каматом од дана наступања услова за извршење до исплате.

Против наведене пресуде жалбу је благовремено изјавио тужени, побијајући је из свих законских разлога у ставовима првом, другом и четвртом изреке.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу одредбе члана 386 Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/11 са изменама и допунама), овај суд је оценио да је жалба туженог неоснована.

У поступку пред првостепеним судом нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1-3, 5, 7 и 9 ЗПП, на које другостепени суд пази по службеној дужности. У поступку није учињена ни битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 2 ЗПП, на коју тужени неосновано у жалби указује, будући да је предмет спора накнада штете, те је сагласно члану 1 ЗПП надлежан за поступање суд опште надлежности. Нема ни битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 ЗПП, на коју тужени неосновано указује у жалби, будући да пресуда нема недостатака због којих се не може испитати, јер изрека пресуде није противречна и не противречи разлозима пресуде који су у погледу битних чињеница јасни и непротивречни.

Неосновано се жалбом туженог указује и на учињену битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374 став 1 у вези члана 355 став 3 Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/11, 49/13 (Одлука Уставног суда), 74/13 (Одлука Уставног суда), 55/14, 87/18, 18/20) јер пропуштање првостепеног суда да у уводу пресуде наведе јединствени матични број грађана, односно матични број правног лица, не утиче на законитост и правилност побијане пресуде будући да није споран идентитет лица на које се пресуда односи, при чему се решење о исправци пресуде у смислу одредбе члана 362 ЗПП може донети у свако доба.

Жалбени навод туженог да је првостепени суд у овој парници одлучивао о захтеву који не спада у судску надлежност -наводећи да се законитост управног акта може испитивати само у управном поступку, а чиме је тужени указао на поменути битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 ЗПП, неоснован је, будући да је сагласно члану 1 ЗПП суд надлежан за поступање у имовинскоправним споровима, па и за спор о накнади штете о ком захтеву је одлучивано у овој парници. На основу изнетог, правилна је одлука првостепеног суда из става првог изреке побијане пресуде којом је одбијен приговор апсолутне ненадлежности суда.

Правилном оценом изведених доказа првостепени суд је утврдио да је тужилац решењем туженог (Филијала Призрен) од 16.11.1994. године стекао право на превремену старосну пензију, почев од 8.11.1994. године. Тужиоцу је пензија исплаћивана до почетка 2000. године, када је исплата обустављена. Тужилац је корисник пензије на Косову и Метохији почев од 10.7.2002.године. У периоду од 1.12.2015. закључно са августом 2019. године, номинална нето разлика између припадајуће старосне пензије по решењу туженог и исплаћеног износа пензије од стране косовске администрације према потврди од 13.8.2019.године, износи 238.589,16 динара, у појединачним износима наведеним у ставу другом изреке првостепене пресуде, са датумима доспелости 25-ог у нареденом месецу за претходни месец.

На правилно и потпуно утврђено чињенично стање првостепени суд је правилно применио материјално право и то члан 172 став 1 Закона о облигационим односима и члан 277 Закона о облигационим односима, па је правилно закључио да је тужени

одговоран за штету коју је тужилац претрпео услед незаконитог рада туженог, који се огледа у обустави исплате пензије без законског разлога, супротно одредби члана 110 Закона о пензијском и инвалидском осигурању, те је дужан да тужиоцу накнади штету за период од децембра 2015. године закључно са августом 2019. године у појединачним износима, са законском затезном каматом на појединачне износе од 26-ог у наредном месецу, крећући се оквиру постављеног захтева тужиоца за камату на основу члана 3 став 1 Закона о парничном поступку. Стога је правилно поступио када је одлучио усвајањем тужбеног захтева као у ставу другом изреке побијане пресуде.

Првостепени суд је правилно закључио и да потраживање тужиоца није застарело правилно примењујући члан 376 Закона о облигационим односима. С обзиром да је тужба у овој правној ствари поднета 13.12.2018. године, правилно је оцењено да нису застарела потраживања накнаде штете за период почев од децембра 2015. године (које је доспело 25.1.2016.године) закључно са августом 2019. године, имајући у виду да од доспелости најстаријег неисплаћеног месечног износа пензије до подношења тужбе, није протекао рок застарелости од три године. Према томе, неоснован је навод жалбе туженог да су потраживања за цео утужени период застарела због застарелости права из којег проистичу повремена потраживања у смислу одредбе члана 373 ЗОО.

Неоснован је жалбени навод туженог којим је указао да привремено решење о утврђивању права на пензију, које је вештак имао у виду приликом израде свог налаза и мишљења, није правоснажно и коначно, јер о томе тужилац није доставио доказ. Ово стога што је тужени доносилац овог решења, а током поступка није доказао да је ово решење поништено, односно замењено неким другим решењем, чиме би довео у сумњу стечено право тужиоца на пензију, а имајући у виду и да је тужилац уз тужбу доставио доказ о томе да му је тужени вршио исплату пензије извештај кориснику о исплати пензије за децембар 1998. године.

Неоснован је жалбени навод туженог да тужилац није поступао сагласно члану 88 став 3 Закона о пензијском и инвалидском осигурању (“Службени гласник” РС, бр. 34/03...101/05) јер није пријавио туженом своју промену адресе, као промену која је од утицаја на право, односно обим коришћења права на пензију, с обзиром да из достављених доказа-привременог решења туженог од 16.11.1994.године, извештаја кориснику за децембар 1998.године и личне карте тужиоца (издате 15.4.2011.године) произлази да се пребивалиште тужиоца које се налази у селу Рогово (алб. Рогове) није мењало.

Тужени у жалби упућује на одредбу члана 119 Закона о ПИО која прописује да лице које оствари право на две или више пензија на територији републике, може да користи само једну, по сопственом избору. Како је тужилац примао пензију од косовске администрације, тужени закључује да та чињеница искључује могућност примања друге пензије за исти период. Без утицаја је овај навод жалбе туженог, будући да је тужиоцу право на превремену старосну пензију признато решењем туженог почев од 16.11.1994. године, које није стављено ван снаге нити је замењено новим решењем, а пензија тужиоцу није исплаћивана од почетка 2000. године без законског основа, због чега чињеница да је тужилац био корисник основне пензије на Косову и Метохији

почев од 10.7.2002. године може бити од значаја само код оцене основаности висине одређеног тужбеног захтева тужиоца, али је без утицаја на право тужиоца да у смислу члана 172 ЗОО потражује од туженог накнаду штете због незаконите обуставе исплате пензије.

Следом изнетог, првостепени суд је правилно имао у виду да је косовска администрација почев од 10.7.2002.године тужиоцу исплаћивала пензију у месечним износима као у потврди од 13.8.2019. године, и то у износу од 140 евра, и то 75 евра на име основне пензије и 65 евра на име пензије на основу плаћеног доприноса, у децембру 2015.године, у износу од 158 евра (укупно месечно примање) током 2016, 2017. и 2018.године и у износу од 182 евра (укупно месечно примање) током 2019.године, као у варијанти 2 налаза вештака за економско финансијску област који је суд прихватио, која чињеница је од значаја приликом утврђивања висине штете коју је тужилац претрпео, у смислу одредбе члана 190 ЗОО. У том смислу, неосновани су наводи жалбе туженог да суд није правилно утврдио висину накнаде штете јер је урачунао примања по основу само једне категорије пензије коју тужилац прима на Косову и Метохији, с обзиром да из потврде од 13.8.2019. године произлази да тужилац на Косову и Метохији прима основну пензију и пензију по основу уплаћеног доприноса и да урачунати износи представљају збир те две категорије пензија.

Поред тога, жалба туженог неосновано тврди да је суд требало да примени члан 279 став 3 Закона о облигационим односима, приликом одлучивања о праву на исплату законске затезне камате, јер су пензије повремена новчана давања на која законска затезна камата тече од дана када је суду поднет захтев за исплату. Правни основ обавезивања туженог је накнада штете па се обавеза туженог сматра доспелом од тренутка настанка штете, сходно члану 186 Закона о облигационим односима.

Одлука о трошковима поступка из става четвртог изреке побијане пресуде донета је правилном применом одредаба чланова 153, 154 и 163 ЗПП и Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, сразмерно успеху тужиоца у спору. Одлука о законској затезној камати досуђеној на трошкове парничног поступка донета је у складу са одредбама чланова 277 став 1 и 324 став 1 ЗОО.

Из наведених разлога, применом члана 390 ЗПП донета је одлука као у изреци ове пресуде.

Председник већа-судија
Зорица Булајић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић